

Wage

Minstelønn

Boeri og van Ours, kapittel 2

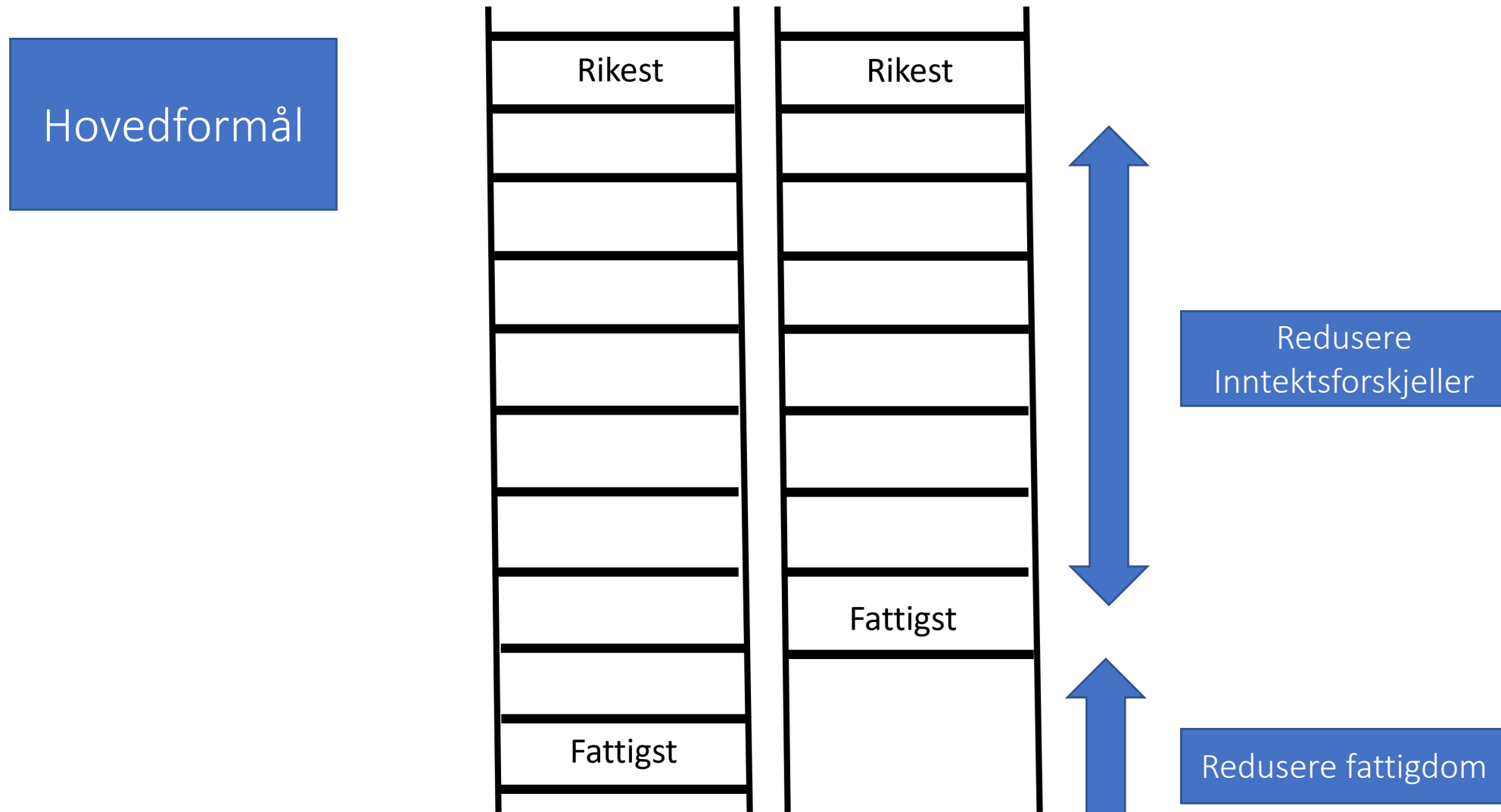
Minstelønn - hva er det vi snakker om?

- Minstelønn er én arbeidsmarkedsinstitusjon som setter et «lønns-gulv»
- Laveste tillatte nivåa på lønna

Minstelønn - hva er det vi snakker om?

- Første minstelønn introdusert i USA 1938
 - 25 cent
- Minstelønn i USA 2020
 - \$7.25 – mindre enn dobbelt så høy som minstelønna i 1938 i reale termer

Minstelønn - hva er det vi snakker om?

Minstelønn, hva er det vi snakker om?

- Minstelønner kan settes på ulike måte:

Lovregulert på nasjonal nivå: Som regel en sats for alle voksne arbeidstakere. *Finnes ikke i Norden*

Tariffestet minstelønn: Forhandlet fram mellom tariffparter, skal reflektere arbeidsgivers minste betalingsevne og kan suppleres med lokale tillegg

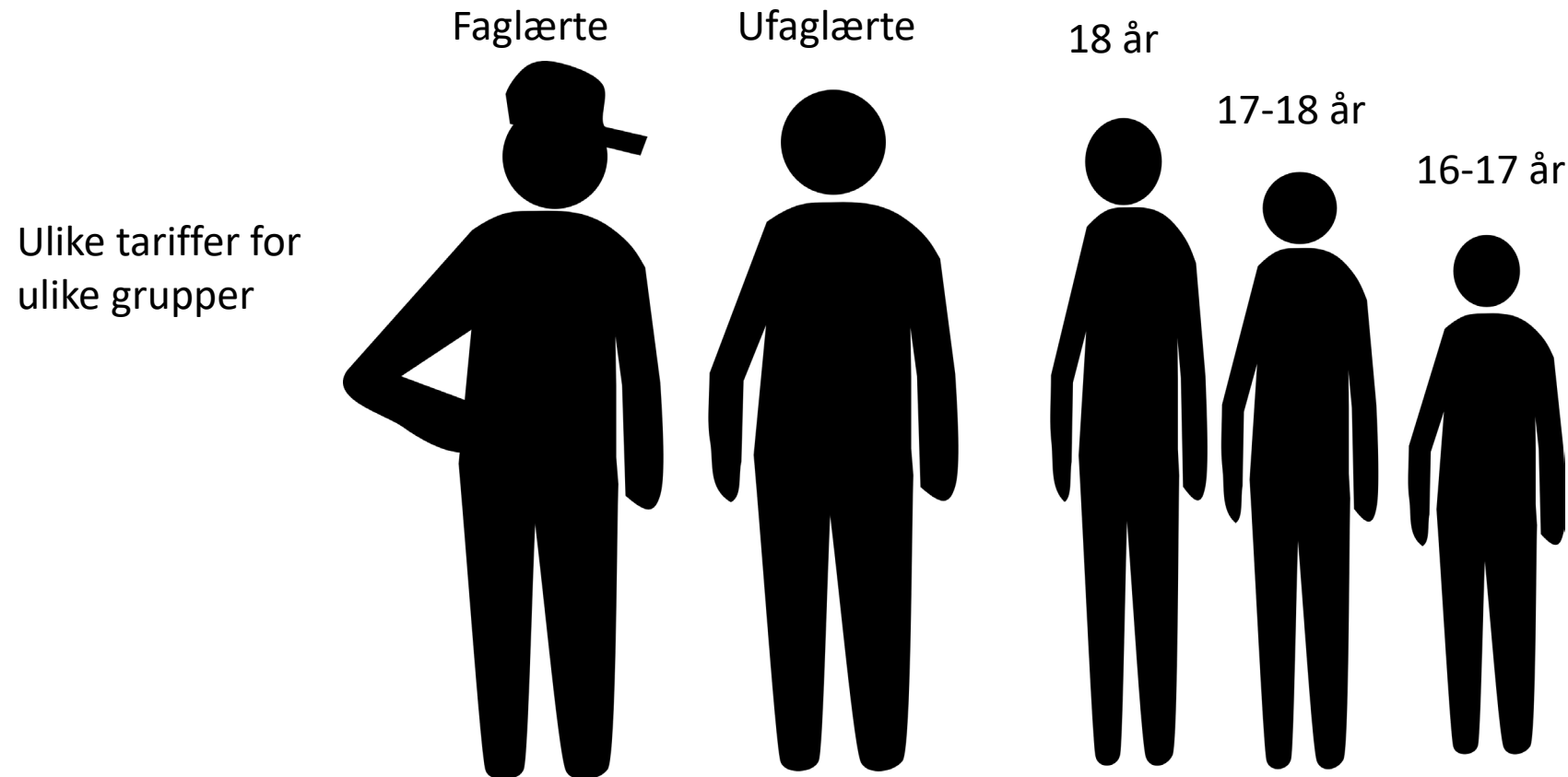
Tariffestet minstelønn har stor betydning i Norden

Allmenngjort minstelønn: Utvidelse av tariffavtalt minstelønns-område til en hel region, bransje og/eller yrke uavhengig av om arbeidsgiver og/eller arbeidstaker er organisert.

Allmenngjorte tariffavtaler gjelder for alle som utfør arbeid innen det spesifikke området.

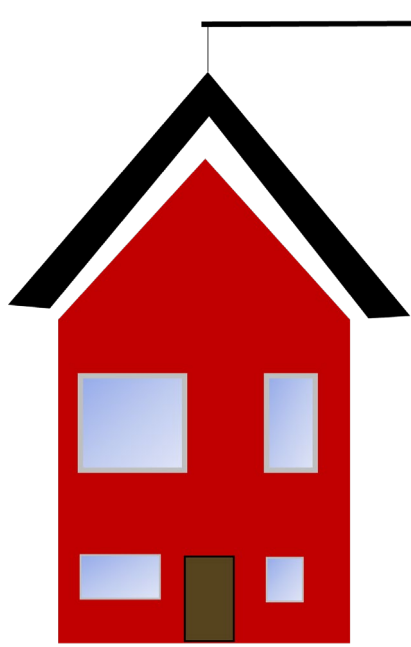
Hvorfor har vi allmenngjorde tariffavtaler?

Forhindre at noen gruppa blir diskriminert eller blir utnyttet på arbeidsmarkedet

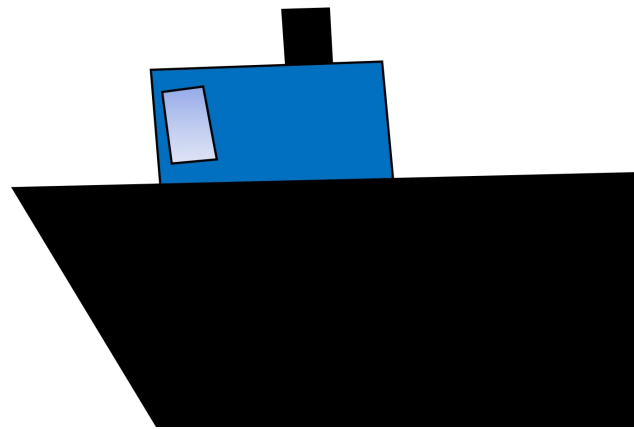

Hvorfor har vi allmenngjorde tariffavtaler?

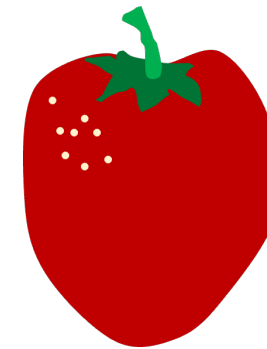
Forhindre lønnsdumping (f.eks ved bruk av arbeider fra utlandet).
Spesielt på noen markeder.

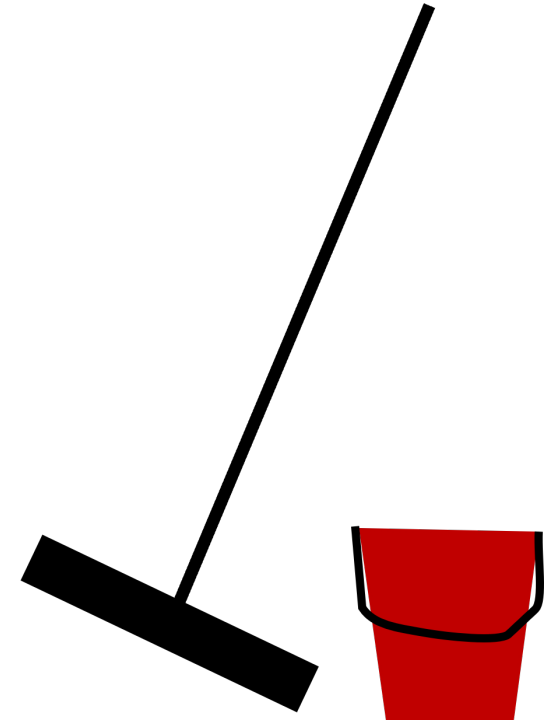
Byggeplasser

Skip- og verftsindustrien

Jordbruks- og gartner næringene

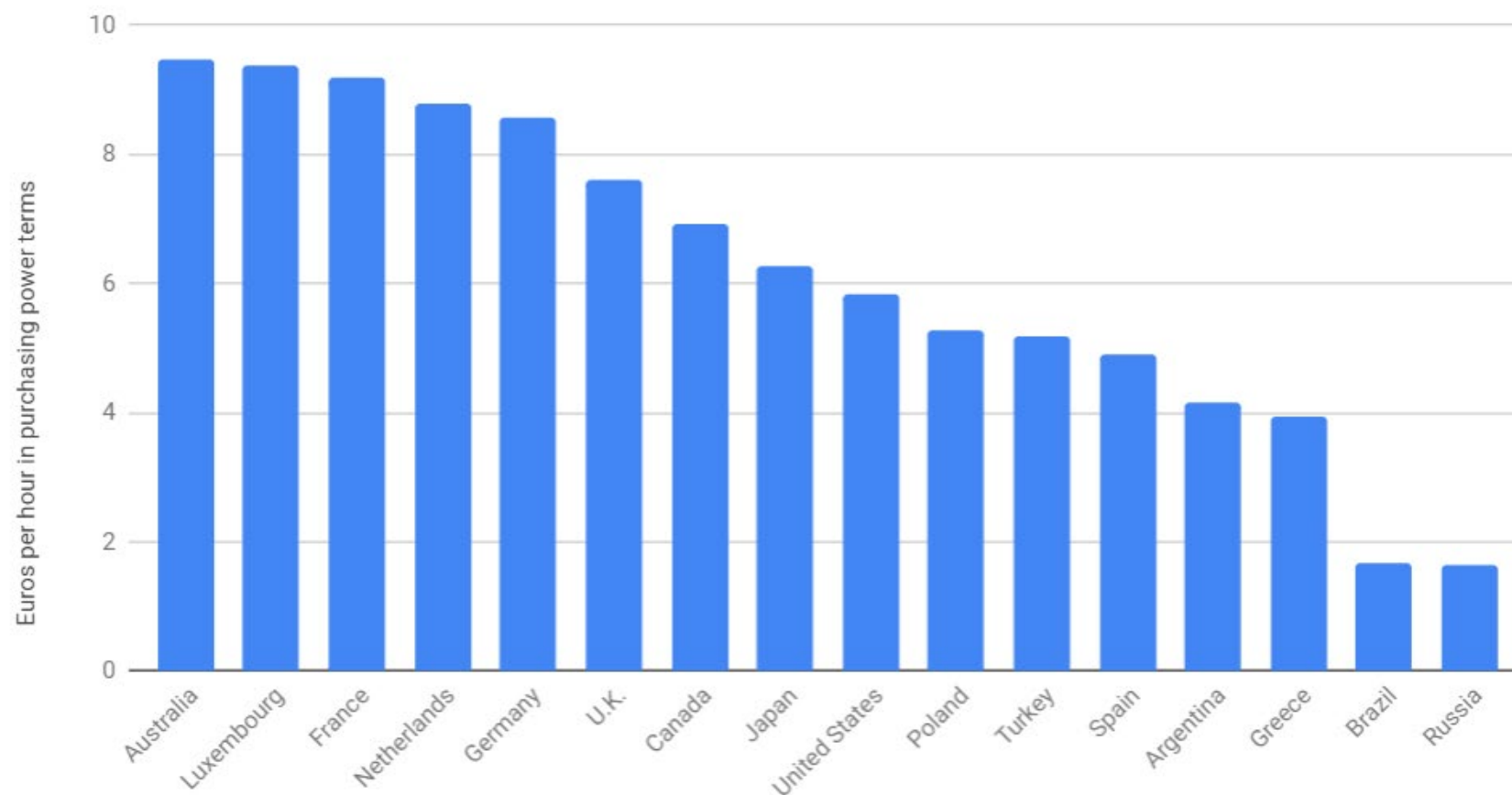

Renhold

Utbredelse og nivå

Which country has the highest minimum wage?

Comparison data from the Wirtschafts- und Sozialwissenschaftliches Institut

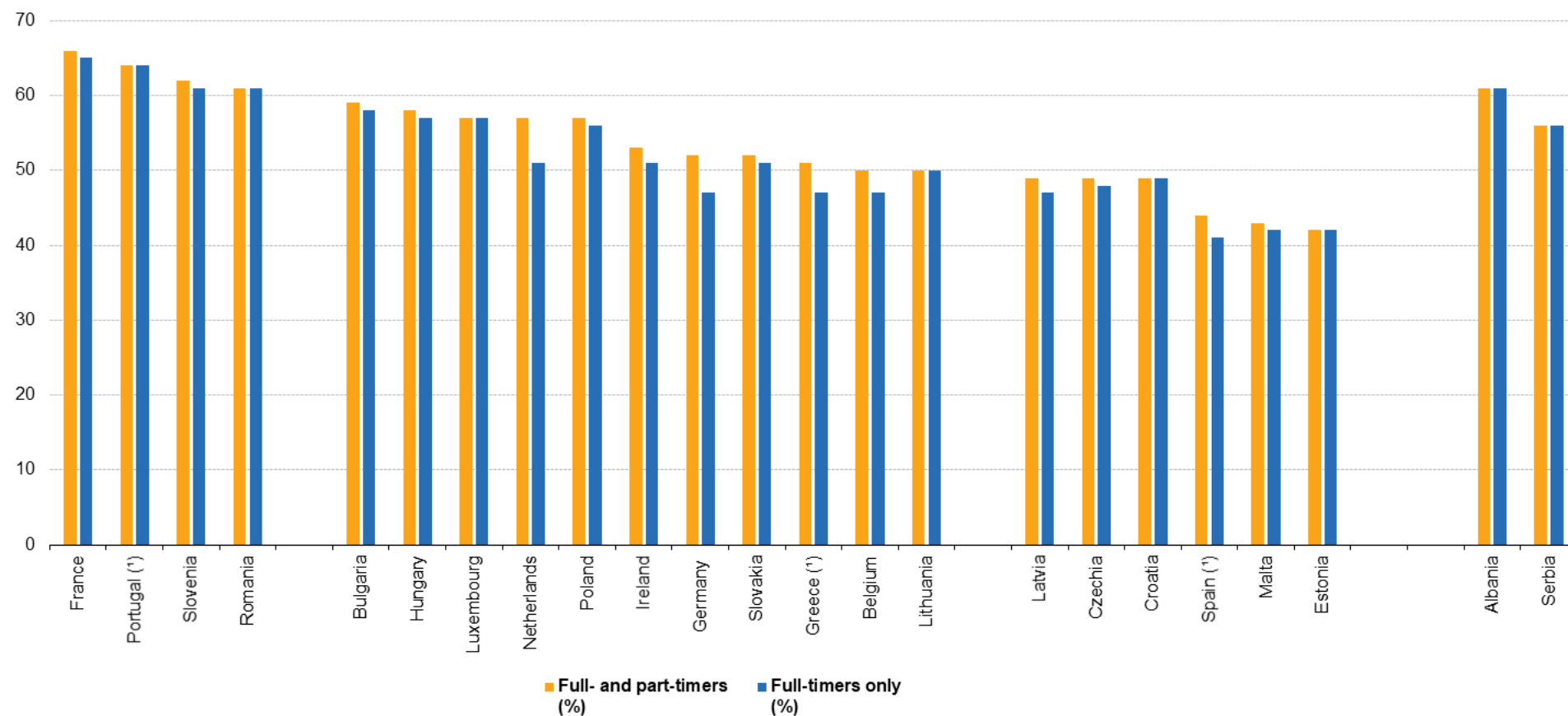

Kilde: WSI data, World economic forum

<https://www.weforum.org/agenda/2018/12/these-countries-have-the-highest-minimum-wages/>

Utbredelse og nivå

Minimum wages as a proportion of median gross earnings, 2018 (%)

Median earnings refer to the level of earnings, which divides the employees into two equal groups: half earn less than the median and half earn more.

Data refer to the gross monthly earnings covering the wages and salaries earned by full-time and part-time employees in the reference month (October 2018 in most countries) before any tax and social security contributions are deducted.

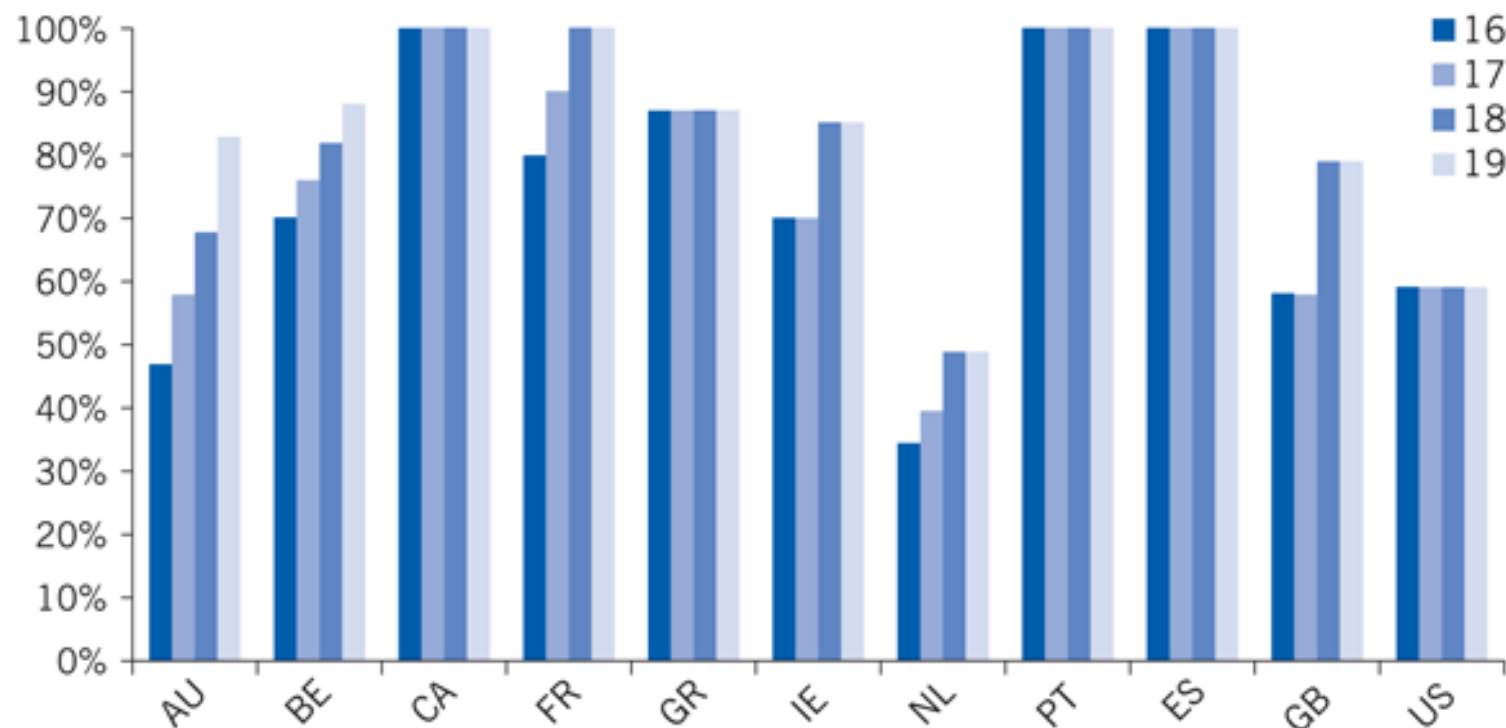
(*) The levels mentioned in the table are calculated excluding 13th and 14th month to be consistent with the monthly earnings based on SES 2018

Source: Eurostat, Structure of Earnings Survey 2018 and Minimum wages; special calculation made for the purpose of this publication; data are not available in Eurostat's online database

Utbredelse og nivå

Nivå og hvem som
omfattes varierer

Figure 3. The youth minimum wage rate as a percentage of the adult rate varies across OECD countries

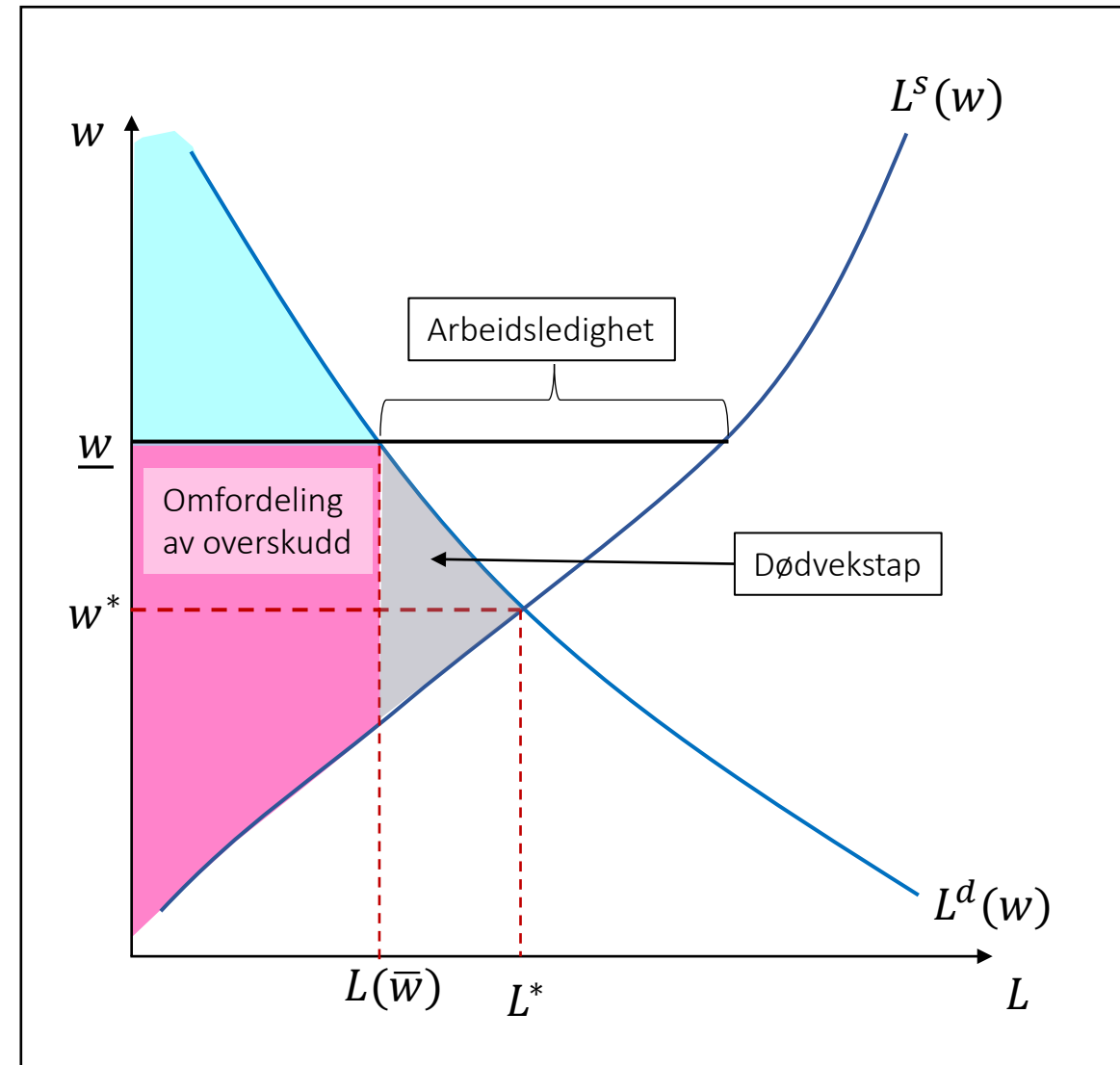
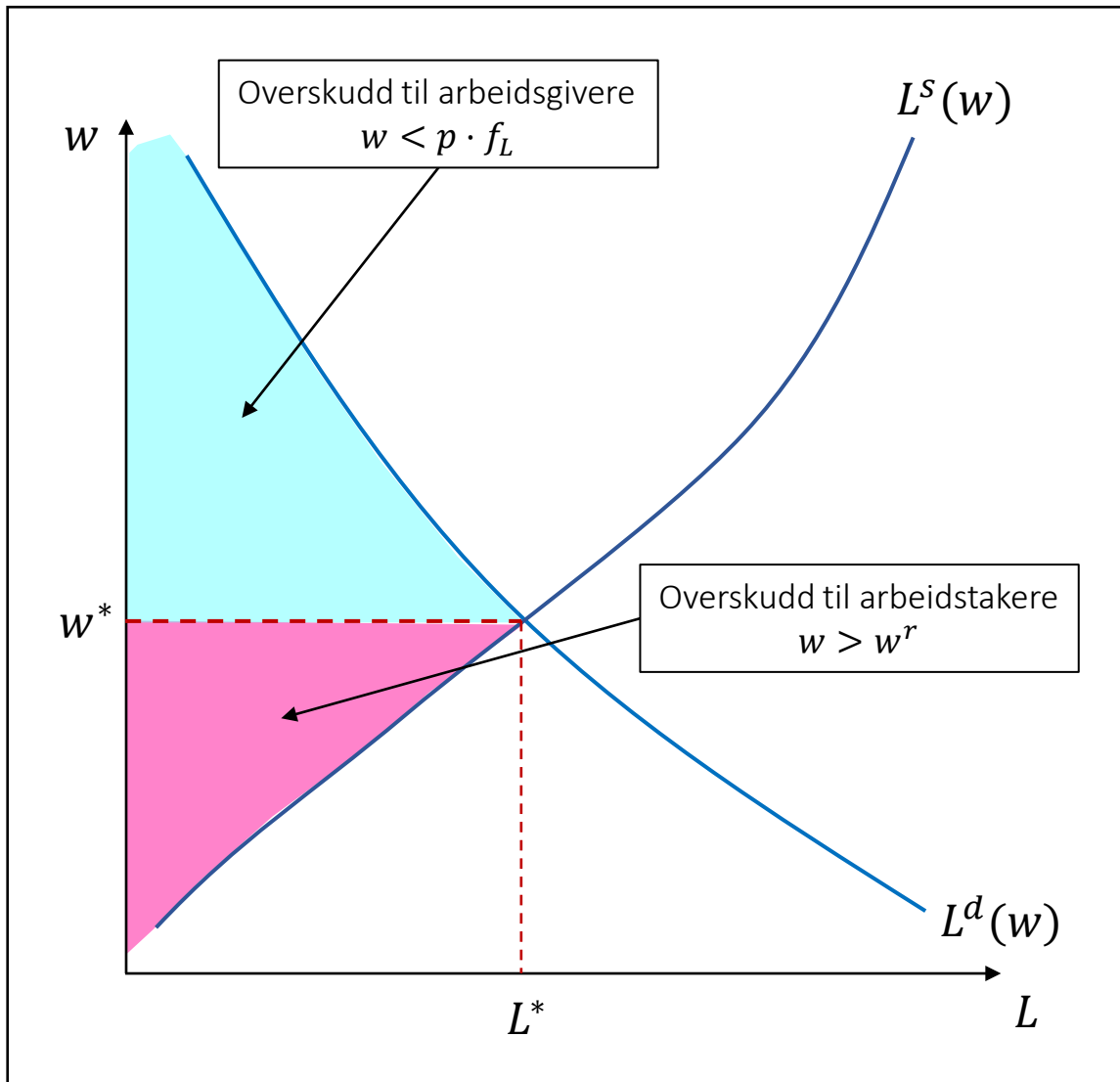
Note: The US figure refers to the federal rate. In France, young workers receive a lower minimum wage only for the first six months of employment and only until age 18; after that, the adult minimum wage rate applies.

Source: Calculations based on data from OECD. *Stat Extract*. Online at: <http://stats.oecd.org/>

Minstelønn – Perfekt arbeidsmarked

Minstelønn gir opphav til ineffektivitet og arbeidsledighet

Minstelønn – Perfekt arbeidsmarked

Minstelønn – Ufullkomne arbeidsmarkeder

Ingen klare beskjed fra økonomisk teori

Minstelønn kan føre til ineffektivitet og arbeidsledighet...

... men også til økt effektivitet og sysselsetting!

Ufullkomne arbeidsmarkeder

– Formell og uformell arbeidsmarked

I de fleste økonomier finnes både formelle og uformelle markeder («svart-jobb»)

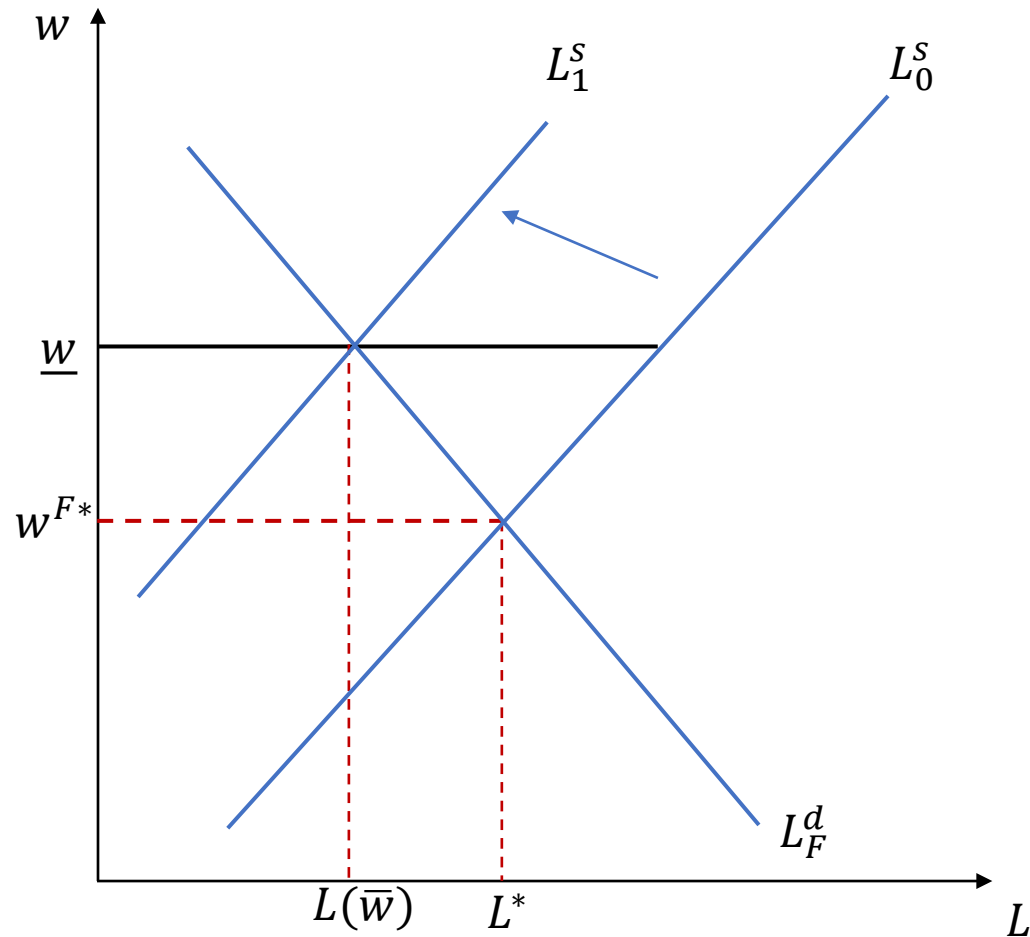
Uformelle markeder følger ikke de samme reglene som formelle markeder

Arbeidere som ikke finner jobber grunnet minstelønn kan finne jobb på uformelle markeder

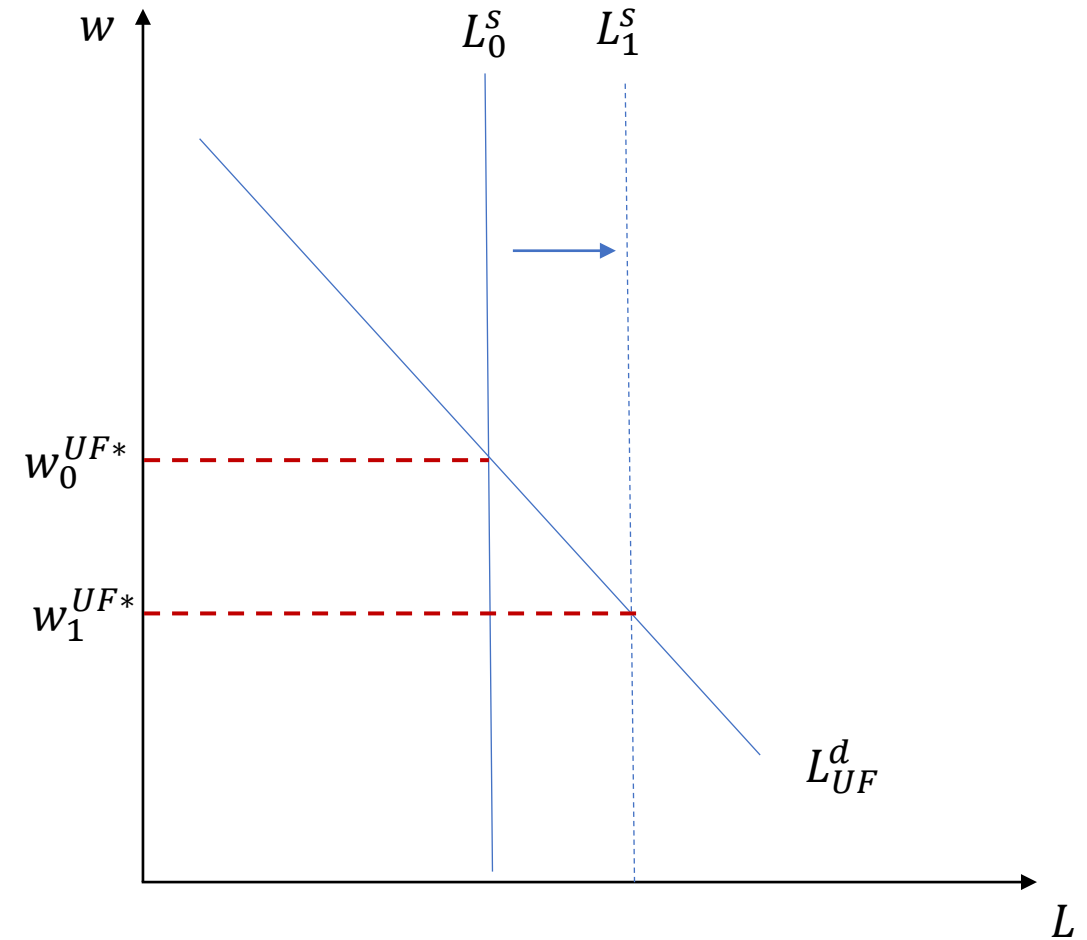
Lønnsgulv kan føre til at den uformelle arbeidsmarkedet vokser.

Ufullkomne arbeidsmarkeder

- Formell og uformell arbeidsmarked

Formell arbeidsmarked

Uformell arbeidsmarked

Ufullkomne arbeidsmarkeder

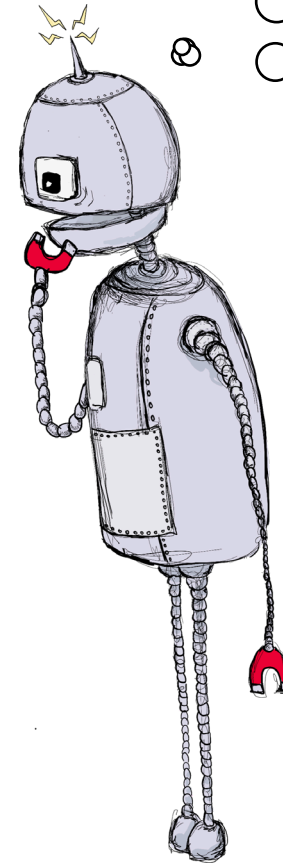
– Monopsoni

- En kjøper på markedet. Møter hele tilbudet på arbeid

- Konsekvens: $w^* < w^{FK}$, $L^* < L^{FK}$

Se video 3.1 og 3.2

Om jeg kun trenger 1 person kan jeg finne den med lavest lønnskrav, lurt!

Om jeg vil ansette flere må jeg betale en høyere lønn. 😡

Grensekostnaden av å ansette 1 person er høyere enn lønna til den personen! 😡

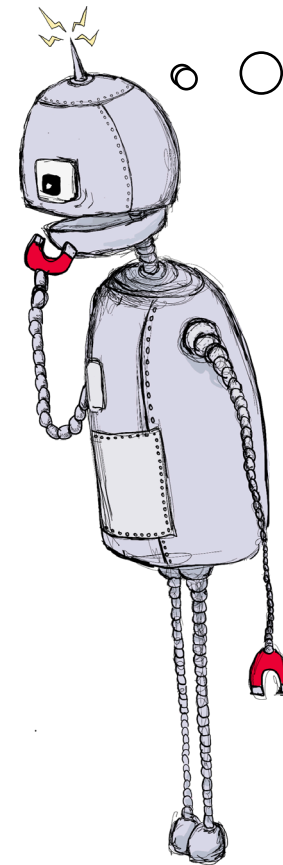
Om jeg setter $w < w^{FK}$ vil jeg ikke tape alle ansatte 😊

Ufullkomne arbeidsmarkeder

– Monopsoni

Se video 3.3

- Minstelønn $w^m < \underline{w} < w^{FK}$
 - Minstelønna fører til høyere lønn og høyere sysselsetting
 - Øker velferden i samfunnet sammenlignet med situasjonen uten minstelønn
 - Årsaker:
 - Monopsoni-bedriften møter en fullstendig elastisk tilbudskurve opp til $\bar{w} \rightarrow$ grensekostnaden er lik \bar{w}
 - Når lønna øker er flere villige til å jobbe

Så lenge $L^s(w) < \underline{w}$
trenger jeg ikke å øke
lønna for å finne
flere arbeidere!

Så lenge $L^s(w) < \underline{w}$
er grensekostnaden
lik lønna!

Empiriske studier av minstelønn

Spørsmål:

Hvor mange prosent øker/minker sysselsettingen når minstelønna øker med 1 prosent? «Employment elasticity to minimum wage changes»

Utfordringer med å besvare dette spørsmålet

Hvem skal vi analysere? Hvem blir påvirket av endringen i minstelønn?

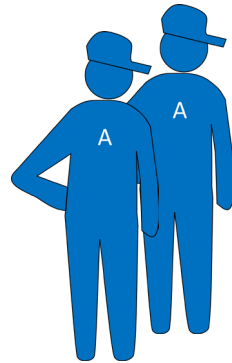
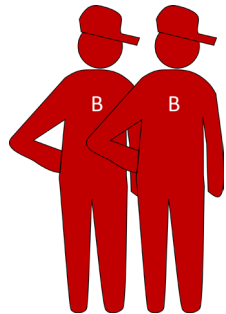
Hvordan kan vi finne ut om det var minstelønna som årsaket forandringen, eller om det var noe annet?

Arbeidere som har en lønn som er omtrent lik den nye minstelønna

Identifisering av effekter

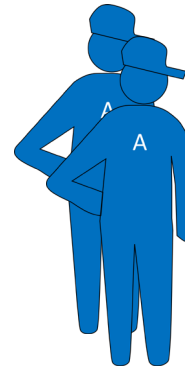
Arbeidsledighet

April 2018

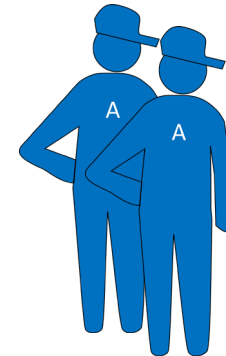

Nivå på minstelønn

Arbeidsledighet

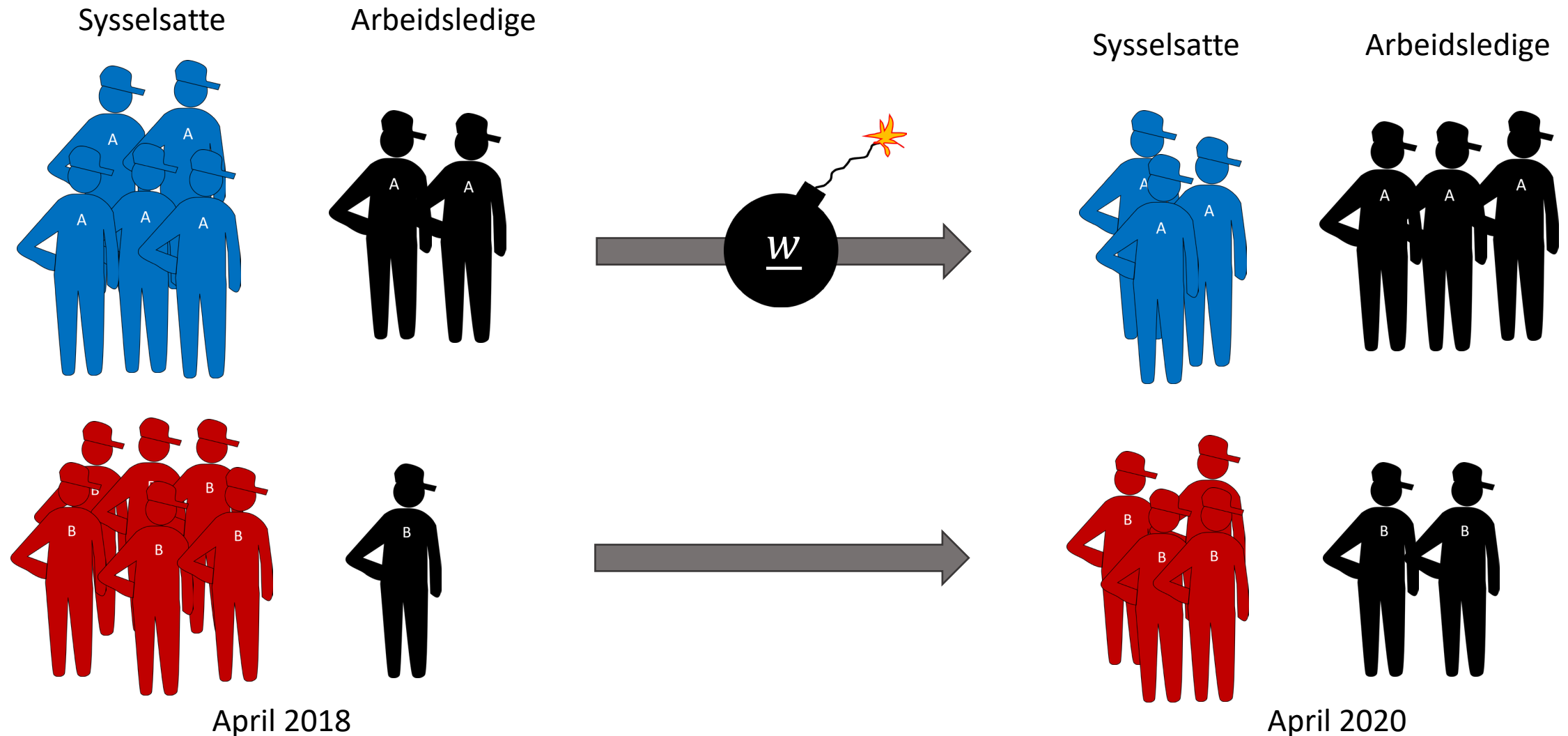
April 2018

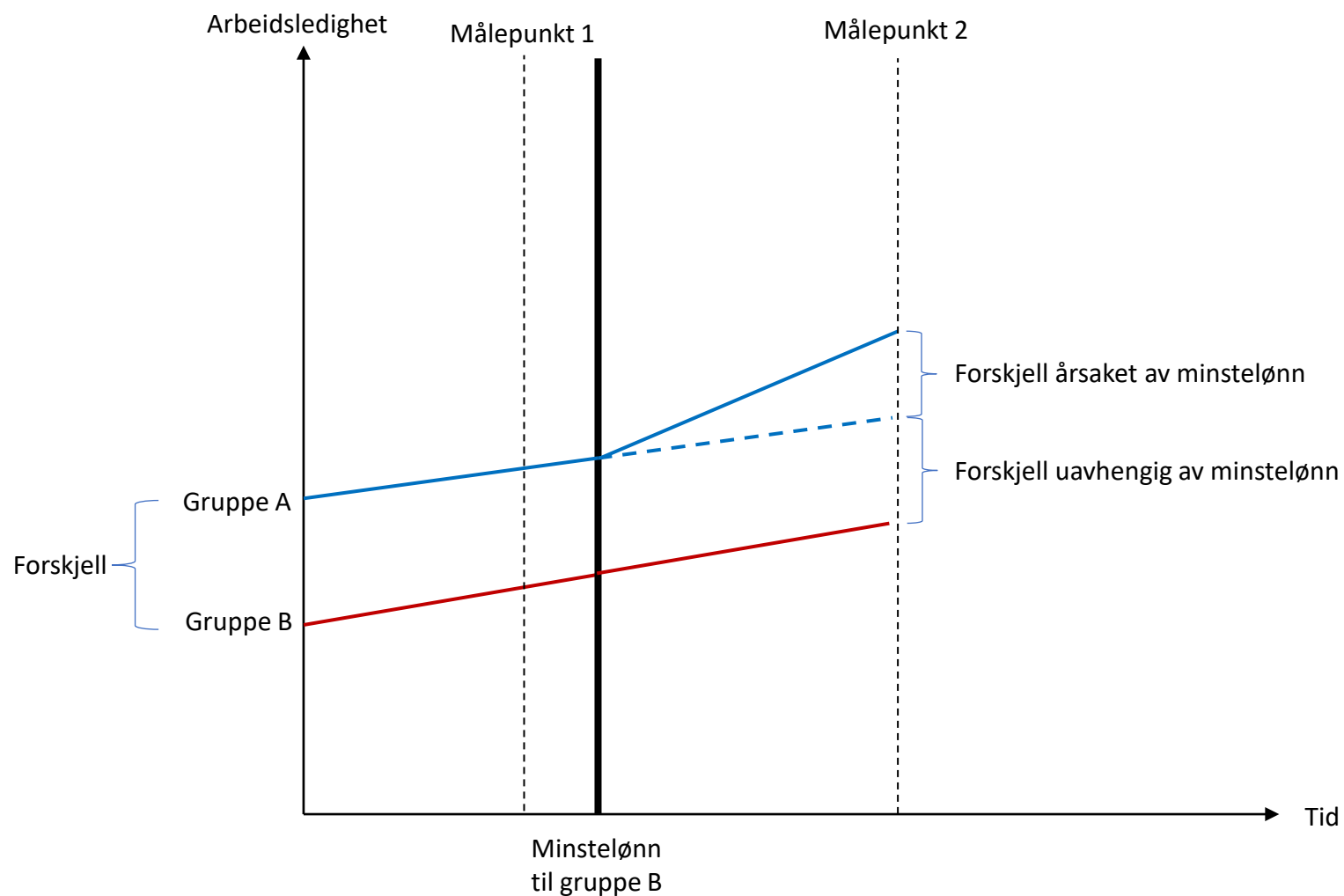
April 2020

Nivå på minstelønn

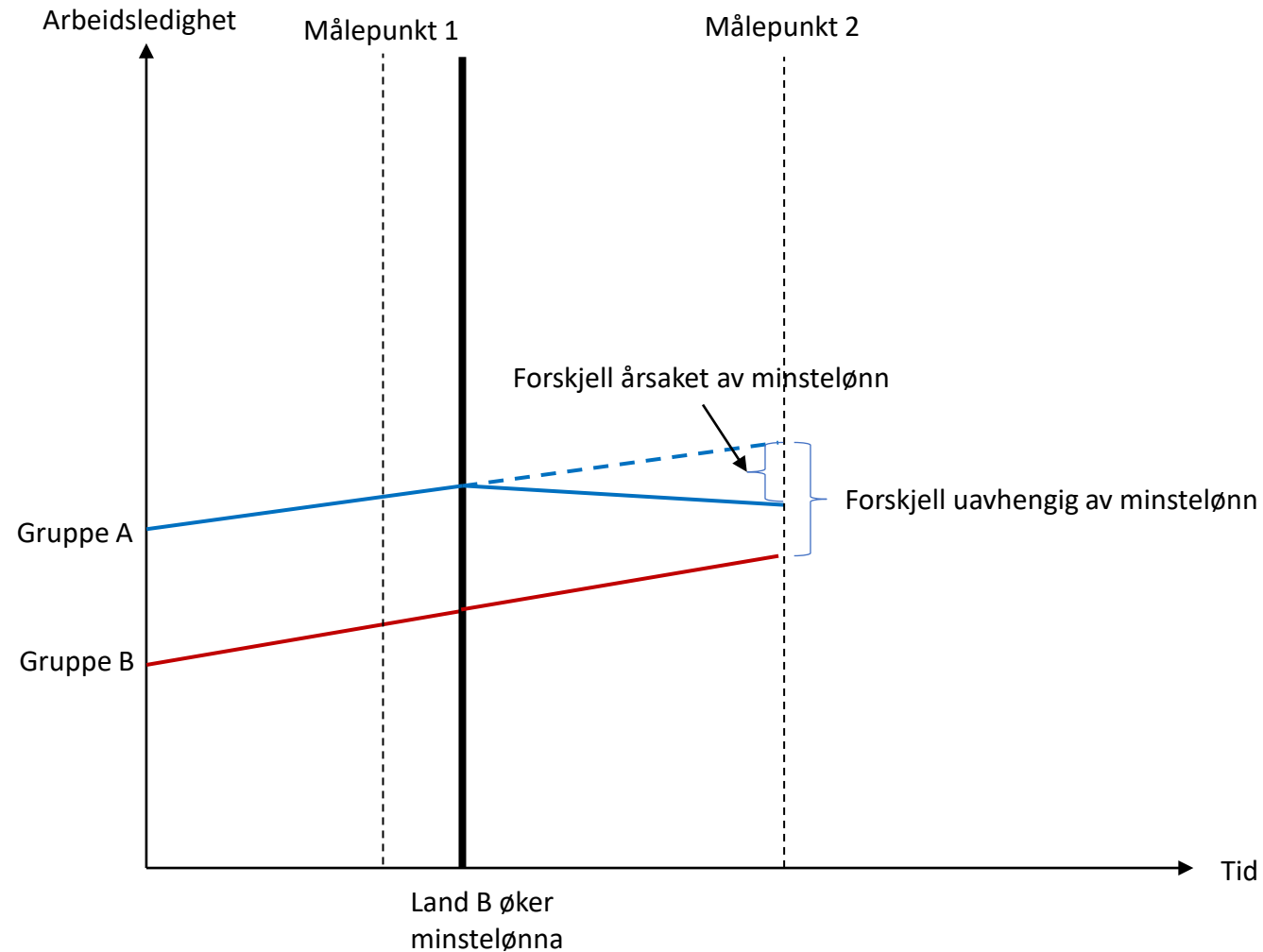
Differences in differences (endring i forskjeller)

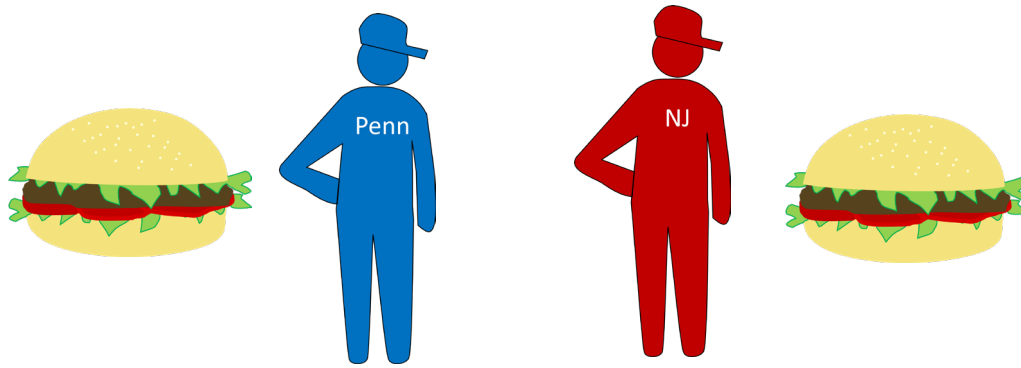
Differences in differences (endring i forskjeller)

Differences in differences (endring i forskjeller)

Pennsylvania vs New Jersey

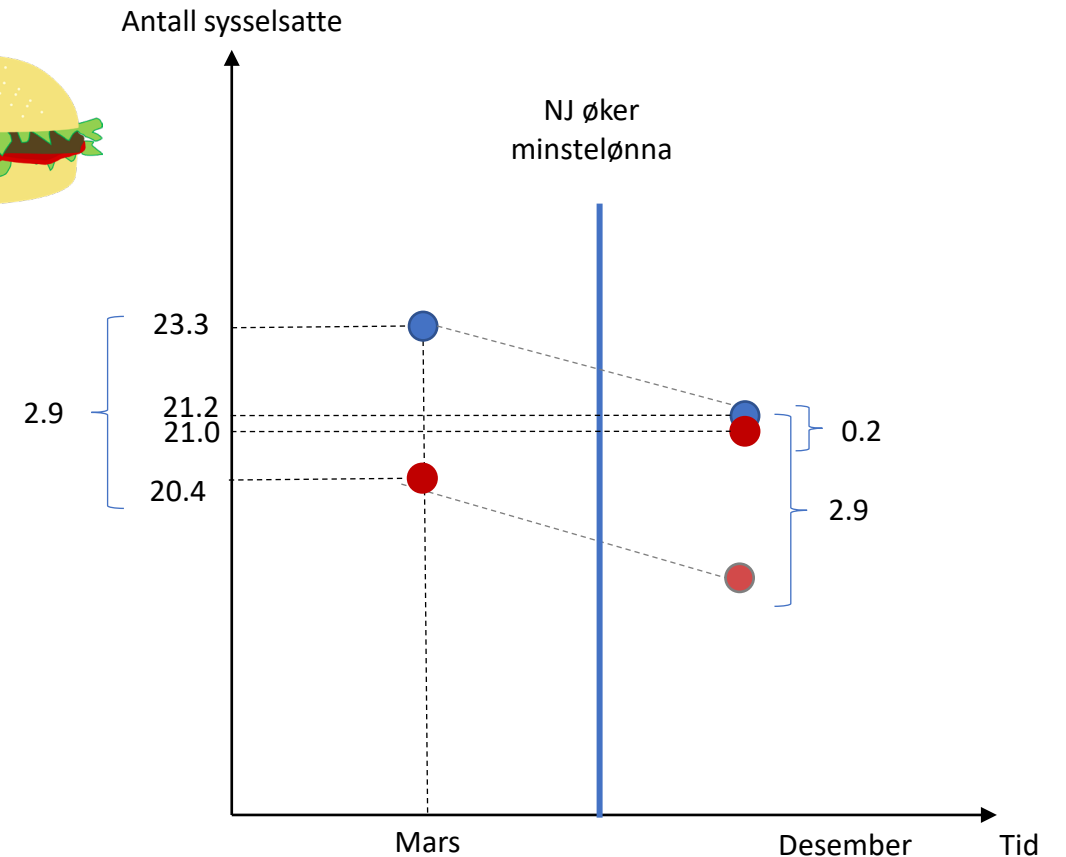

Mars 1992

Minstelønn	\$4.25	\$4.25
Antall sysselsatte	23.3	20.4

Desember 1992

Minstelønn	\$4.25	\$5.05
Antall sysselsatte	21.2	21.0

$$\text{Difference-in-difference} = 2.9 - 0.2 = 2.7$$

Empiriske funn... hm??

Neumark og Wascher (2007)

2 av 3 studier finner negative effekter av minstelønn på sysselsetting.

Doucoulagos og Stanley (2009),
og Allegretto et al., (2017)

Svært få negative effekter på sysselsetting

Hvordan kan vi forstå disse ulike funnene?

Noen markeder er karakterisert av monopsoni-makt, andre ikke
Nivåa på minstelønna påvirker – for lav, for høy?

Azar et al., (2019): Minstelønn har positive effekter i bransjer der arbeidsgivere har monopsonimakt, f eks for folk med lavlønn i detaljhandelen i USA.

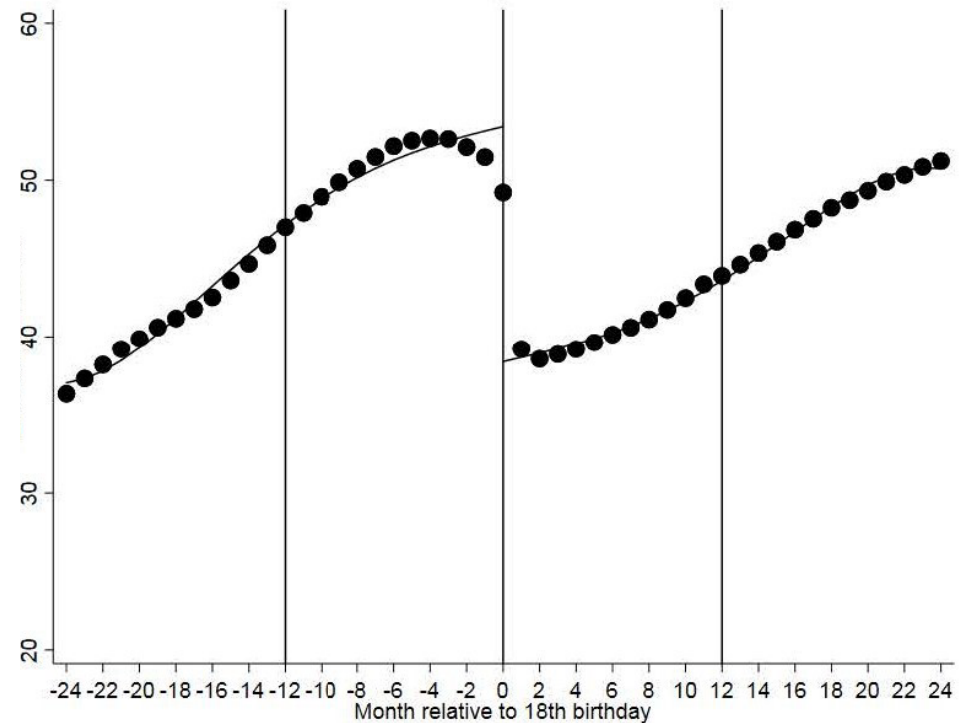
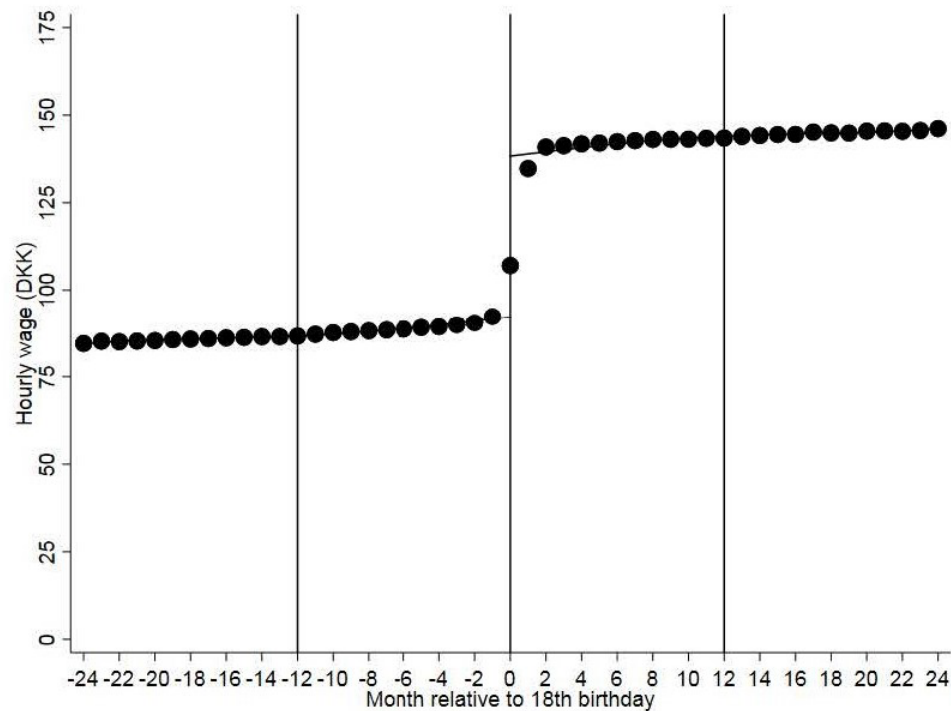
Reduserer minstelønn fattigdom?

Hva tenker dere?

Finnes det vinnere og tapere?

Skal vi ha en egen (lavere) minstelønn for ungdommer (f.eks 18-24)?

- Eksempel fra Danmark (Kreiner et al., 2020)
- Endring i minstelønn da et individ fyller 18: + 40%

Skal vi ha en egen (lavere) minstelønn for ungdommer?

Fordeler?

Ulemper?